

TEST WIEDZY - EPOKI LITERACKIE

1. Co było głównym punktem zainteresowania twórców w epoce antyku?

- A) Zrozumienie Boga jako jedyne stwórcy i odrzucenie cielesności.
- B) Skupienie na człowieku, jego pochodzeniu, prawach sterujących światem oraz relacjach z bogami i ludzkimi namiętnościami.
- C) Rozwój technologii i urbanizacja pierwszych miast.
- D) Krytyka władzy królewskiej i instytucji państwowych.

2. Jaki pogląd filozoficzny, stawiający Boga w centrum jako najwyższe dobro, był fundamentem całego światopoglądu średniowiecznego?

- A) Humanizm
- B) Deizm
- C) Teocentryzm
- D) Agnostycyzm

3. Czym charakteryzował się ideał „człowieka renesansu”?

- A) Całkowitym odrzuceniem spraw doczesnych na rzecz ascezy i życia w odosobnieniu.
- B) Wszechstronnym rozwojem umysłu w wielu dziedzinach (np. poezji, filozofii) oraz dbałością o zdrowe, wysportowane ciało.
- C) Wybitnym talentem i skupieniem się wyłącznie na jednej, wąskiej dziedzinie sztuki.
- D) Dążeniem do zdobycia jak największej władzy politycznej w państwie.

4. Jak nazywał się ruch dominujący w epoce baroku, który wywierał nacisk na przywrócenie dawnej pozycji katolicyzmu i tłamszenie reformacji?

- A) Kontrreformacja
- B) Praca u podstaw
- C) Luteranizm
- D) Awangarda

5. Jaki jedyny, niezwykle istotny utwór maturalny powstał w epoce oświecenia?

- A) *Dziady* Adama Mickiewicza
- B) *Bogurodzica*
- C) *Pieśń legionów polskich we Włoszech* autorstwa Józefa Wybickiego
- D) *Treny* Jana Kochanowskiego

6. Na czym opierał się tzw. spór romantyków z klasykami?

- A) Na kłótni o to, czy stolicą kultury europejskiej powinien być Paryż czy Londyn.
- B) Na sprzeciwie romantyków wobec opierania poznania świata wyłącznie na rozumie i postulowaniu roli uczuć, snu oraz szaleństwa.
- C) Na różnicy poglądów dotyczących odzyskania niepodległości przez Polskę drogą dyplomatyczną.
- D) Na dążeniu klasyków do obalenia monarchii i wprowadzenia ustroju demokratycznego.

7. Dlaczego pozytywiści odrzucili romantyczny mesjanizm i o co obwiniali poprzednie pokolenie?

- A) Uważali, że romantyczne idee nie przetrwają w nowoczesnym świecie i obarczali romantyków odpowiedzialnością za klęskę powstania styczniowego.
- B) Uważali, że romantycy zbyt ulegali wpływom antycznym, całkowicie zapominając o chrześcijaństwie.
- C) Zarzucali romantykom nadmierny kult nauki i odrzucenie wszelkich wartości duchowych.
- D) Krytykowali romantyków za jawną współpracę z zaborcami.

8. W opozycji do jakiej epoki rozwijała się Młoda Polska i z jakim zjawiskiem w społeczeństwie wiązał się okres modernizmu?

- A) W opozycji do antyku; wiązał się z powrotem do pogańskich wierzeń.
- B) W opozycji do pozytywizmu; wiązał się z szeroko pojętym kryzysem kultury i dotychczasowych wyobrażeń o człowieku.
- C) W opozycji do romantyzmu; wiązał się z zachwytem nad rewolucją przemysłową i technologią.
- D) W opozycji do średniowiecza; wiązał się z ponownym odkryciem rozumu i empiryzmu.

9. Jakie dwa główne bieguny artystyczne, uciekające od historycznych prądów, zdominowały dwudziestolecie międzywojenne?

- A) Realizm i naturalizm
- B) Romantyzm i klasycyzm
- C) Awangarda i surrealizm
- D) Dekadentyzm i symbolizm

10. Dlaczego datę rozpoczęcia epoki współczesności (1944-1945) uważa się za całkowicie umowną?

- A) Ponieważ współczesność nie stanowi odrębnej, spójnej epoki literackiej, a jej początek jest po prostu powiązany z zakończeniem II wojny światowej.
- B) Ponieważ pierwszy utwór współczesny zaginął i nie da się ustalić jego dokładnej daty wydania.
- C) Ponieważ epoka ta została formalnie ogłoszona przez grupę artystów w latach 90., bez związku z wcześniejszą historią.
- D) Ponieważ pojęcie "współczesności" wymyślono dopiero w XXI wieku.

11. Jaką drogę dotarcia do Boga proponował św. Augustyn, jeden z głównych myślicieli przełomu antyku i średniowiecza?

- A) Twierdził, że do Boga można dotrzeć wyłącznie poprzez racjonalne i naukowe badanie zjawisk przyrody.
- B) Zakładał, że droga wiedzie poprzez poznanie siebie, analizę swoich słabości i odczucie Boga w sobie.
- C) Uważał, że kluczem jest zbrojne nawracanie niewiernych.
- D) Postulował odrzucenie wiary na rzecz całkowitego skupienia na lekturze antycznych filozofów.

12. Czym zajmowała się hagiografia, gatunek literacki, który ukształtował się w średniowieczu?

- A) Spisywaniem kronik wojennych i dziejów rodów królewskich.
- B) Tworzeniem pieśni biesiadnych oraz eposów rycerskich.
- C) Opisywaniem żywotów świętych i ascetów w celach dydaktycznych.
- D) Pisaniem utworów komicznych wyśmiewających wady społeczeństwa miejskiego.

13. Jakie poglądy głosił Jan Kalwin, jeden z twórców renesansowej reformacji?

- A) Zakładał, że los człowieka jest z góry predestynowany do potępienia lub zbawienia, a ludzkie uczynki nie są w stanie tego zmienić.
- B) Twierdził, że do poznania Boga niezbędne jest pośrednictwo papieża i rozbudowanych struktur kościelnych.
- C) Uważał, że zbawienie można kupić wyłącznie poprzez system odpustów kościelnych.
- D) Postulował całkowity powrót do wierzeń mitologicznych i politeizmu greckiego.

14. Jaką rolę odegrał zakon jezuitów powołany na początku XVI wieku w epoce baroku?

- A) Zajmował się głównie pracą fizyczną na roli, kultywując ubóstwo i odrzucając naukę.
- B) Powołano go typowo do walki z reformacją, sprawował nadzór nad cenzurą i powołał indeks ksiąg zakazanych.
- C) Prowadził działalność reformatorską, popierając tezy Marcina Lutra.
- D) Skupiał się wyłącznie na mecenacie artystycznym wspierającym renesansowych rzeźbiarzy.

15. Jakie wydarzenie uznaje się w Polsce za umowną datę graniczną zakończenia epoki oświecenia i początku romantyzmu?

- A) I rozbiór Polski i upadek państwowości.
- B) Zakończenie panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego.
- C) Wydanie w 1822 roku tomu *Ballady i romanse* Adama Mickiewicza.
- D) Wybuch powstania styczniowego.

16. Czym charakteryzował się romantyczny historyzm?

- A) Całkowitym odrzuceniem przeszłości i skupieniem się na budowie nowoczesnego przemysłu.
- B) Fascynacją historią, w której liczyły się konkretne postaci, idee oraz historyczne czasy przełomu (np. średniowiecze, antyk).
- C) Odrzuceniem wszelkich inspiracji kulturą antyczną i skupieniem wyłącznie na współczesności.
- D) Naukowym, pozbawionym emocji spisywaniem faktów historycznych.

17. Kto, według założeń pozytywistów, miał zastąpić romantycznego wieszca?

- A) Wyizolowany ze społeczeństwa pustelnik i asceta, medytujący w odosobnieniu.
- B) Rycerz walczący o wolność ojczyzny na polach bitew.
- C) Pisarz-naukowiec i pisarz-społecznik (pracownik), traktujący sztukę jako narzędzie społecznego oddziaływania.
- D) Szalony artysta tworzący w natchnieniu pod wpływem snów i wizji.

18. Jaki negatywny skutek rozwoju miast u schyłku XIX wieku, opisywany m.in. w wierszu "Do przechodnia" Baudelaire'a, stał się ważnym motywem okresu Młodej Polski?

- A) Nadmierne życie się społeczności i całkowity brak prywatności jednostki.
- B) Poczucie wyobcowania człowieka, samotność w tłumie i utrata własnej tożsamości w dużych grupach miejskich.
- C) Powszechny analfabetyzm i niechęć do edukacji.
- D) Brak różnicowania zawodowego i powrót społeczeństw do gospodarki rolnej.

19. Czym charakteryzowała się twórczość awangardowa, stanowiąca jeden z głównych biegunów artystycznych w dwudziestoleciu międzywojennym?

- A) Powrotem do naśladowania antycznych wzorców rzeźby i architektury.
- B) Idealnym, wiernym kopiowaniem rzeczywistości (mimezsis) w najdrobniejszych szczegółach.
- C) Proceduralnym łamaniem zasady naśladownictwa rzeczywistości (antymimetyzm), zerwaniem z obiektywizmem i posługiwaniem się abstrakcją.
- D) Oparciem dzieł artystycznych na chłopomanii i fascynacji folklorem.

20. Dlaczego powojenną polską literaturę z lat 1944-1989 należy wyraźnie dzielić m.in. na literaturę oficjalną, drugoobiegową i emigracyjną?

- A) Ponieważ po wojnie brakowało papieru i drukarni, przez co poszczególne książki trzeba było produkować w różnych zakładach.
- B) Z powodu braku czytelników w kraju, co zmuszało pisarzy do wysyłania tekstów zagranicę.
- C) Ponieważ pisarze z chęci większego zysku samodzielnie dzielili swoje publikacje na różne rynki.
- D) Ze względu na to, że Polska znalazła się pod okupacją Związku Radzieckiego i wprowadzono cenzurę, wobec której utwory powstawały w "podziemiu" lub zagranicą, w krajach wolnych.

